

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 203

гр. Варна, 16.03.2023 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в закрито заседание на шестнадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Магдалена Кр. Недева

Членове: Диана Д. Митева
Даниела Д. Томова

като разгледа докладваното от Диана Д. Митева Въззивно търговско дело № 20233001000138 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е въззивно, по реда на чл. 258 и сл. ГПК, образувано по **въззивна жалба на Р. Й. М.**, чрез пълномощник срещу **Решение №535/28.11.2022г. по ТД№860/2021 по описа на ОС- Силистра(електронно дело 20213100900860)** в частта, с която подпомаган от въззивницата застраховател “БУЛ ИНС“ АД -гр.София е бил осъден на осн.чл.432, ал.1 от КЗ да заплати на увреден ищец В. Г. С. обезщетение по застраховка Гражданска отговорност на автомобилисти“ **в размер от 120000лв** за неимуществени вреди понесени поради загубата на баща му, починал след увреждания от ПТП, причинено от застрахован водач, ведно със законната лихва върху главницата, считано от предявяване на иска–10.12.21г. до окончателното изплащане, както и в частта, с която е уважен обратния иск частичен на осъдения застраховател **до размер на 26 000лв**, ведно със законна лихва, считано от предявяване на регресната претенция на осн. чл. 500 ал.2 КЗ срещу привлечен като трето подпомагащо лице застрахован водач, управлявал застрахования автомобил без правоспособност

Срещу първата осъдителна част на същото решение е депозирана **и въззивна жалба на главната страна “БУЛ ИНС“ АД -гр.София.**

Въззивните жалби са депозирани от главната и подпомагащата страна в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК, от надлежно упълномощени техни процесуални представители, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, при наличие на правен интерес от обжалването на съответната неизгодна за всеки от въззивниците части от решението и са процесуално допустими. Страните са внесли авансово дължимите такси за обжалване на съответните части. Всяка от жалбите на въззивниците отговаря на изисквания на чл. 260 и чл. 261 ГПК и е била надлежно администрирана.

В срока по чл. 263 ГПК наред с отговори по жалбите, е подадена **и насрещна въззивна жалба** от името на ищеца **В. Г. С.**, действащ чрез настойника си **К. Г. Т.**, срещу останалата част от същото решение, с която

претенцията на увреденото лице е била отхвърлена за горница над 120 000лв до 198 000лв.

Насрещната жалба е редовно предявена от надлежно упълномощен от законен представител адвокат, като интересът от разширяване на въззивния контрол с неизгодна за този въззивник част от акта (след пропуснат срок за първоначална жалба) е породен от обжалването от насрещните страни. Насрещната жалба на освободен от такси ищец отговаря на изисквания на чл. 260 и чл. 261 ГПК и книгата по нея са разменени.

Отговори по насрещната жалба не са депозиранни.

Въззивникът “БУЛ ИНС“ АД-гр.София, като осъден ответник, чрез адв. Г.а, излага оплаквания за необоснованост на изводите на съда за понесени от ищеца, страдащ от умствено заболяване, вреди при категорично заключение на експерт за липса на емоционална реакция на иначе осъзната от него смърт на бащата, евентуално за неправилно прилагане на установените в практиката критерии за оценка на неимуществени щети от този вид. Излагат се оплаквания и по неправилно приложение на специалните правила на закона (чл. 380 ал.1 КЗ вр. чл. 165 ал.3 СК) при присъждането на лихвата за забава.

Отделно са изложени подробни оплаквания за нарушение на процедурните правила по преценка на редовността на искова молба, предявена без посочена от ищеца банкова сметка, както и по легитимирането на настойника като представител на недееспособния ищец. Сочи, че въпреки своевременно оспорване на декларациите за отказ на родителите на поставено под запрещение лице(негови настойници по право), съдът неправилно е отказал да провери истинността им, и така е осутил установяване на опороченото назначаване за настойник на действащото по делото като законен представител на ищеца лице. По повод оплакването за недопустимо сезиране, моли след отстраняването на пропуска в доклад по оспорени доказателства да бъде открито производство по чл. 193 ГПК и след разпределение на доказателствена тежест, евентуално допълнително да се допуснат поисканите експертни заключения за установяване на авторството на декларациите на родителите, представени пред органа на настойничеството.

В отговор по тази жалба насрещната страна оспорва оплакванията като подробно обосновава доводите си по всяко едно от оспорените обстоятелства. Противопоставя се на поисканото събиране на доказателства, като сочи, че нарушение по допускането на доказателствата не е допуснато, тъй като не се оспорва официално удостоверено авторство на декларации на родителите, които са преценили родственицата си като по-подходяща да изпълнява настойнически функции, след като бащата е получил тежкото увреждане, довело и до смъртта му.

В изпълнение на задълженията си да постанови допустим акт по съществува на спора, въззивният съд следва да разгледа доказателствените искания, свързани с оспорването на процесуалната легитимация на

представителя на ищеца преди останалите оплаквания на страните по делото. Въпросът за съгласието на родителите на поставения под запрещение Венцислав С. с назначението на трето лице за настойник на техния син е поставен от ответника още в отговор по иска, по повод заявено оспорване на удостовереното качество на настойник на К. Т., заявила претенцията от името на недееспособното лице. Съдът е открил производство по оспорване на истинност на два официални документа (протокол за назначаване на настойнически съвет и удостоверение за вписване на назначения настойник в регистъра по чл. 175 СК). По повод на това оспорване, ответникът е бил снабден с преписи от декларации на родителите на поднастойния, като едновременно с представянето на получените от Община Варна преписи от документите, съобразени при оспореното назначение, страната е заявила че ги оспорва, като е поискала открий.е на производство по чл. 193 ГПК. Съдът е разгледал това искане в открито заседание на 07.10.2022г., приел е представените документи, но е намерил оспорването им от представящата ги страна за неконкретизирано и е отказал да проверява истинността им. В следващото си заседание съдът е обявил че допълнително уточненото оспорване на автентичността на двете декларации е несвоевременно и отказал да преразглежда отказа си и да допуска нови доказателства. Въззивният съд преценява, че въззивникът не е предприел своевременно защита, чрез оспорване на истинност на документите. На първо място, страната която сама представя посочен по-рано известен документ, следва да обяви оспорването едновременно с позоваването на съответното доказателство. В случая, декларациите са посочени от самата оспорваща ги страна в подкрепа на тезата за ненадлежно учредяване на настойнически съвет. Тези декларации не удостоверяват каквито и да са факти, извън самите волеизявления на деклараторите. Затова и за такива документи принципно не се изисква открий.е на специалното производство, с което да се изключи обвързваща съда материална доказателствена сила, с която се характеризират само лични неизгодни признания на оспорващия (чл.180 ГПК) или официалните свидетелстващи документи (чл. 179 ГПК). Дори и след допълнителните уточнения въззивникът не оспорва удостоверяването на самоличността на деклараторите от нотариуса, извършил заверките на подписите на двата оспорени документа, поради което за съда не е възникнало задължение нито да открива производството по оспорване на истинност, нито да разпределя доказателствена тежест. Дори да се приеме, че още при оспорването на истинността на удостоверяването на самото натоварване на настойнически съвет е била оспорена автентичността на декларациите на родителите, то още тогава за оспорващата страна е възникнало и задължението да ангажира доказателствата си по този повод, но активността на ответника в тази насока се е изчерпила само с доказването на наличието на тези документи, но не и с проверка на авторството им и затова очертаването на задачи на графолози и трасолог едва след приключване на първото по делото заседание, в което е обявен устния доклад вече е и преклудирано. Отделен е въпросът за относимост на твърденията на ответника за липсата на дадено приживе съгласие на родителите за учредяване на настойничество към оспорването на вече приключила административна процедура по овластяване на настойнически съвет. Въззивният съд намира за неоснователно оплакването на нарушение, което е осуетило събирането на доказателствата, поради което

не е налице хипотеза на чл. 266 ал.3 ГПК и поисканите експертизи не следва да се допускат.

Въззивният съд не констатира и посочените пропуски по предявяване на иска, тъй като посочването на начин на плащане е предвидено като факултативен реквизит (чл. 127 ал. 4 ГПК), чиято липса не опорочава редовно сезиране на съда. Доводите за необходимо съдействие на кредитор при изплащане на присъдена парична сума следва да се ценят като оплаквания по същество.

Въззивницата Р. Й. М., чрез адв. С., *като помагач на ответника*, е упражнила правото си на въззивна жалба, наред с това на подпомаганата главна страна, като е изложила сходни с ответника оплаквания по преценката на събраните доказателства и необоснованото установяване на вреди в емоционална сфера на лице, ограничено от умствено заболяване. Помагачът е разширил предмета на въззивния контрол с обусловената от неправилното уважаване на основния иск обратна регресна претенция, без да са посочени конкретни специфични оплаквания извън пораждането на отговорността на застрахователя.

Насрещната страна е оспорила оплакванията с доводи за правилно установени факти с показания на свидетелите и съпоставянето им със заключението на вещо лице, дадено въз основа на друго състояние на психиката и емоциите на увредения.

В насрещната си жалба **въззивника В. Г. С.**, представляван от настойника К. Т. действащ чрез адв. А. излага оплаквания за неправилно приложен закон при остойносттаване на справедливия еквивалент на загуба на родствена връзка с най-близък родственик на лице, чието заболяване налага приравняването му на малко дете, изцяло зависимо от привързаността към починалия и следва да се съпостави с гарантирани от Директива 2009/103/ЕО минимални прагове на покритие на причинени от автомобилисти вреди.

Претенция за определяне на разноски в настоящото производство е заявил само въззивникът **“БУЛ ИНС“ АД-гр.София, като е депозирал и списък по чл. 80 ГПК с вх.№ 1899/24.01.2023.**

Въззивният съд преценява така изложените оплаквания от страните и намира, че страните са се позовали на всички приложими императивни норми и не се налага да им дава допълнително указания в рамките на правомощията си по разрешаване на спора.

За събиране на становищата на страните по съществото на спора делото следва да бъде насрочено в открито съдебно заседание, поради което и на осн. чл. 267 ГПК, съставът на Варненски апелативен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА за общо разглеждане въззивни жалби на “БУЛ ИНС“ АД - гр.София и Р. Й. М., срещу Решение №535/28.11.2022г. по ТД№860/2021 по описа на ОС- Силистра(електронно дело 20213100900860) в частта, с която подпомаган от въззивницата застраховател “БУЛ ИНС“ АД -гр.София е бил осъден на осн.чл.432, ал.1 от КЗ да заплати на увреден ищец В. Г. С.

обезщетение по застраховка Гражданска отговорност на автомобилисти“ в размер от 120000лв за неимуществени вреди понесени поради загубата на баща му, починал след увреждания от ПТП, причинено от застрахован водач, ведно със законната лихва върху главницата, считано от предявяване на иска– 10.12.21г. до окончателното изплащане, както и **въззивна жалба** на Р. Й. М. срещу същото решение в частта, с която е уважен обратния иск частичен на осъдения застраховател до размер на 26 000лв, ведно със законна лихва, считано от предявяване на регресната претенция на осн. чл. 500 ал.2 КЗ срещу привлечен като трето подпомагащо лице застрахован водач, управлявал застрахования автомобил без правоспособност.

ПРИЕМА за разглеждане едновременно с тези жалби и **насрещна въззивна жалба** на В. Г. С. срещу останалата част от решението, с която с която претенцията му срещу “БУЛ ИНС“ АД е била отхвърлена за горница над 120 000лв до предявен пълен размер 198 000лв.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искане на въззивника БУЛ ИНС“ АД - гр.София за допускане на графологична и дактилоскопна експертизи.

НАСРОЧВА съдебно заседание за **2.05.2023г. от 14.30 часа**. Да се призоват страните, на адреси на пълномощниците.

ДОПЪЛНИТЕЛНО на осн. чл. 7 ГПК съдът УКАЗВА на страните, че:

за да получат достъп до електронното дело на въззивната инстанция следва да подадат нови заявления по образец (<https://ecase.justice.bg/Home/ElectronicCasesAccessRules>)

при пропускане на крайния срок(даване ход на устните състезания в последното по делото заседание) за представяне на справка за разноските пред въззивен съд по чл. 80 от ГПК и доказателства за извършването им, правото им да искат изменение на размера, определен от съда ще бъде преклудирано.

Препис от определение да се изпрати на пълномощници, ведно със съобщение за насрочено открито заседание, представляващо Приложение № 2 към Наредба № 7 на МП. Към книгата за всеки от въззивниците да се приложи и съответния препис от отговор на насрещната страна(налични към корица на ВТД 138/23).

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____